

Předškolácké desatero Lesního klubu Tři údolí

Ve Třech údolích děti přirozeně **rozvíjí fyzické a pohybové dovednosti** (1. oblast) – koordinaci pohybů, obratnost, zdatnost, rovnováhu, bezpečný pohyb. Dbáme na samostatnost a samoobslužnost dětí, tzn. že nejen pětileté děti u nás již umí se sami oblékat a svlékat, zouvat i obouvat, samostatně stolovat a podílet se na přípravě svačiny (krájení, mazání), jít na wc, postarat se o své věci. Všichni se spolu denně učíme uklízet po sobě a dodržovat pořádek.

Citová samostatnost, kontrola chování (2. oblast) - děti si citlivým způsobem postupně zvykají na odloučení od rodičů. Ve Třech údolích podporujeme děti v jejich samostatném vyjadřování, respektujeme souhlas i nesouhlas. Učíme se dodržovat pravidla, respekt ke skupině a být zodpovědní za své chování. Pětileté děti se pravidelně věnují řízené činnosti nad předškoláckými úkoly, praktickými i grafomotorickými. Snažíme se o jejich vědomé zapojování do společných aktivit prostřednictvím pozitivní motivace, aby neztrácely přirozenou touhu poznávat a zároveň získaly dovednost učit se pod vedením.

Jazyk, řeč, komunikace (3. oblast) - v ranním kruhu pouštíme jazyk na procházku, abychom zdokonalili jeho pohyblivost a mimiku v obličeji, učíme se gesta. Říkáanky čerpáme z logopedických knížek, abychom procvičovali výslovnost nejen problematických hlásek. Respektující atmosféra ve skupině děti přirozeně podporuje k (sebe)vyjadřování. Vyprávíme si příběhy, vzpomínáme na společná dobrodružství, každý den čteme z knih. Měsíční témata přirozeně rozšiřují slovní zásobu dětí. Ve věkově smíšené skupině se mladší učí od starších a starší se učí respektovat a podporovat mladší. Ve skupině musí fungovat pravidla pro komunikaci, každý musí někdy počkat, až domluví někdo jiný, používáme mluvící předmět.

Jemná motorika, koordinace ruky a oka (4. oblast): Prsty děti procvičují nejen při sbírání kamínek, lesních plodů a jiných drobných přírodnin. Ve Třech údolích s dětmi vytváříme, malujeme, stříháme, trháme, lámeme, lepíme, pracujeme s nástroji (i tzv. nebezpečnými, jako nůž, pilka, sekera).

Zrakové a sluchové vjemy (5. oblast): V přírodě není nikdy o vjemy nouze. Bedlivě sledujeme s dětmi naše okolí, změny přírody v čase, zvuky přírody i města. Láká nás napodobovat zvuky (zpěv nebo křik ptáků) i je vyluzovat z různých předmětů (když klacek ťukne o klacek, o kmen, o plot, o kámen, když ruka třepne o ruku, o prsa, na buben).

Logika a matematika (6. oblast): Představu o číslech, množství a vlastnostech se snažíme dětem předat přes hry a rytmus, přes vidění a kontakt s reálnými věcmi. Hodně se jich ptáme. Děti samy pozorováním, pohmatem a potěžkáním dospívají k uvědomění si rozdílů mezi předměty, ať už jde o barvu, o tvar či vlastnosti, kterými se jedna věc liší od ostatních. Snažíme se využít konkrétní situace. Do odšťavňovače se vejde jen určitá velikost ovoce nebo zeleniny. Když krájíme zeleninu na polévku, snažíme se o kousky, které se nám vejdu do pusu. Když se houpeme na pákové houpačce a sejde se lehčí a těžší dítě, je zapotřebí se rozmístit určitým způsobem, aby fungovala. Silná větev nás udrží, slabá praskne. Děti rády vaří, i tam se setkáváme s matematikou, logikou a plánováním v čase. V oblíbené jsou pracovní listy s úkoly, rébusy, labyrinty, s porovnáváním předmětů nebo dějů.

Časoprostorové pojmy (včera, dnes; malý, velký, krátký) vstřebávají děti díky tomu postupně a přirozeně.

Pozornost a paměť (7. oblast) - Tvoření uvnitř našeho zázemí má tu výhodu, že se nenecháme rozptýlit a děti vedeme k dokončování práce. Nácvik pozornosti v přírodě je náročnější, ale daří se nám rozvíjet při sledování živé přírody, stopování zvířat, práci s nebezpečnými nástroji, atd. Při psaní kroniky ožívujeme paměť a vypravěčské dovednosti. Pravidelně opakujeme denní písně a říkadla.

Sociální samostatnost a vnímavost (8. oblast) - Ve Třech údolích vytváříme dětem bezpečný prostor a je pro ně tedy přirozené, že se mohou bez obav vyjadřovat, domlouvat s dospělými i vrstevníky, vytvářet si přátelství a partnerství pro hru. Chceme, aby se cítili sebe-vědomě, a pomáháme jim učit se slova pro (sebe)vyjádření pocitů, nálad, přání a názorů. Pocit respektujícího prostoru je základem pro sociální osamostatnění a důvěru v autoritu.

Kulturní podněty a tvořivost (9. oblast) - Získáváme návyk soustředěné pozornosti při poslechu příběhu, při společné práci ve skupině, při výtvarné činnosti, při návštěvách domova seniorů, při kulturním představení. Rozšiřujeme si obzory, emoční základnu a zážitky. Tradiční svátky prožíváme v průběhu roku při slavnostech, v příbězích, písních a prožitcích (vánoční zvyky, tříkrálová cesta, aj.). Tvořivost rozvíjíme za pomoci přírody - ptáme se na věci a souvislosti tak, aby děti měly prostor k přemýšlení a tvoření, zadání na výrobky se snažíme volit tak, abychom podpořili nápady dětí a děti se přitom něco naučily (novou techniku), volíme písně a říkanky k tématu, které zrovna prožíváme, nebo jen tak pro radost, a snažíme se je provádět tak, aby nás bavilo je opakovat a byl prostor pro obměnu a fantazii (při hře, s ukazováním, s pohybem atd.).

Okolní svět a praktický život (10. oblast) - Jsme si jisti, že děti perfektně znají okolí lesního klubu. Vnímají proměny okolí v čase a dokáží se orientovat, jak v přírodě, tak mezi domy. Cítí, co je pro ně bezpečné a riskují jen do té míry, dokud si samy věří. Tři údolí nejsou uprostřed divočiny. V našem zázemí i při výpravách máme dost příležitostí komunikovat s místními obyvateli. Děti si tak upevňují vědomí o způsobech vhodného společenského chování. Ve Třech údolích děti přímo zažívají (nejen se o tom teoreticky učí), co to je živá a neživá příroda, starost o její zachování, péči o půdu, pěstování rostlin, ochrana životního prostředí, třídění odpadu.

10 oblastí je uvedeno dle materiálu MŠMT „Desatero pro rodiče dětí předškolního věku“